

Програма передбачає поступове ускладнення від класу до класу системи роботи над головною думкою твору та його дійовими особами. Ускладнення в роботі над ідеєю та образами відбувається по лінії зростання самостійності учнів.

Таким чином, особливістю сприйняття вірша є те, що він сприймається цілісно. У цьому складність сприйняття ліричних творів у початковій школі. Важливу роль у сприйнятті поезії відіграють особистість учителя, атмосфера на занятті та власний досвід учнів. Для того, щоб провести хороший урок, педагогу необхідно зануритися у твір, пропустити його через себе. Але організовуючи вивчення вірша, необхідно враховувати вікові й індивідуальні особливості школярів.

Література

1. Бондаренко Ю. Вивчення образів-персонажів літературного твору в школі: теорія і практикум. Ніжин, 2015. 216 с.
2. Воронова Г. О. Формування творчої особистості засобами слова. *Початкове навчання та виховання*. 2006. № 31. С. 7–10.
3. Гордіюк Н. Особливості сприймання художніх текстів молодшими школярами. *Мандрівець*. 2000. № 3–4. С. 75–78.
4. Ємець А. А. Як навчити дитину розуміти і любити літературу: Коло читання молодших школярів. Київ : Шкільний світ, 2011. 112 с.
5. Савченко О. Етапи опрацювання художніх творів на уроках читання. *Початкова школа*. 2005. № 9. С. 22–27.

ВИКОРИСТАННЯ КЕЙС-МЕТОДУ ДЛЯ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В АНГЛОМОВНОМУ УСНОМУ МОВЛЕННІ В СТАРШІЙ ШКОЛІ

Пономарьов Дмитро

Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

Особливої важливості в освітньому процесі набуває розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності, а особливо комунікативних навичок, вмінь учнів швидко реагувати, вести дискусію, працювати в команді, що формуються в результаті використання методу кейс-стаді. Одним з головних завдань навчання іноземної мови в сучасній школі є опанування нею як засобом спілкування, інструментом для обміну міжнародним досвідом та реалізації діалогу культур. У цьому контексті навчання вмінь саме усного іншомовного мовлення набуває великого значення та вимагає пошуку ефективних методів його розвитку. На нашу думку, одним з таких методів є «кейс-стаді» (від англ. case-study).

Питанням упровадження інтерактивного методу кейс-стаді в процес навчання іноземних мов займалися такі науковці й методисти: С. Абрамова, І. Гладких, В. Гордін, М. Золотова, Д. Махотін, А. Сидоренко та ін.

Метод кейс-стаді – це техніка активного навчання, яка полягає у використанні конкретних навчальних ситуацій під час організації освітнього процесу, націлена на формулювання проблеми й пошук варіантів її вирішення. Застосування цього методу вдосконалює розвиток умінь в усіх видах мовленнєвої діяльності (читання, говоріння, письмо та аудіювання), що сприяє більш активному й успішному формуванню іншомовної комунікативної компетентності на заняттях з іноземної мови [1, с. 95].

Особливістю методу кейс-стаді, що застосовується на заняттях англійської мови у старшій школі, є створення проблемної ситуації на основі фактів з реального життя. Безпосередня мета методу – спільними зусиллями групи учнів проаналізувати ситуацію (case), що виникає в навчальному процесі, і знайти практичне рішення [3, с. 97].

Відзначимо, що при вирішенні тієї чи тієї проблеми важливим є не лише освоєння інформації, а співтворчість учителя та учня, де педагог, направляє школяра, допомагає йому самостійно добувати, обробляти, класифікувати й застосовувати знання, отримані за допомогою застосування технології кейс-стаді [1, с. 95].

Як зазначають дослідники, «цей метод дає реальну можливість використання активної усної практики, яка необхідна учням для формування англомовної комунікативної компетенції» [2, с. 36]. М. Золотова підкреслює, що «кейс-стаді є інтегрованим професійним підходом, який розвиває навички читання, говоріння та аудіювання» [2, с. 13].

При використанні методу кейс-стаді проблемна ситуація може бути представлена в будь-якому вигляді: текст, аудіозапис, відео. Обов'язковими компонентами кейса є опис конкретної ситуації, формулювання завдання й форми презентації результату (есе, презентація, дискусія, дебати). Кейс повинен бути підготовлений таким чином, щоб в процесі обговорення кожен учасник групи мав можливість долучитися, тому групи складаються з 3–5 чоловік.

Розглянемо основні етапи роботи над кейсом:

- 1) ознайомлення з ситуацією та виділення ключових моментів;
- 2) аналіз отриманої інформації і виокремлення проблематики;
- 3) пошук необхідної інформації, відсутньої в кейсі;
- 4) вироблення можливих шляхів вирішення проблеми;
- 5) відбір ефективних шляхів вирішення, шляхом виявлення плюсів і мінусів кожного;
- 6) оформлення результатів і їх презентація;
- 7) обговорення та підбиття підсумків [2, с. 65].

Для успішної роботи з кейсом учням рекомендується розподілити функції учасників, письмово фіксувати будь-які ідеї, отримані шляхом «мозкового штурму», виробити єдину позицію в групі.

Очевидно, що кожен етап передбачає безперервну взаємодію учасників групи та комунікацію іноземною мовою у форматі заданої ситуації.

Відповідно до цього, основними видами кейсів, які доцільно використовувати в процесі навчання іноземної мови є:

1. Практичні кейси. Завдання кейса може бути представлене як аналіз конкретної ситуації і моделювання аналогічних ситуацій.

2. Аналітичні навчальні кейси. Робота над кейсом має на меті аналітичне прочитання матеріалу, аналіз лексико-граматичних структур, заучування й тренінг нової лексики і, зрештою, постановку проблеми.

3. Компаративно-дослідні кейси. Вони використовуються на уроках з метою вивчення країнознавчих аспектів і проблем культурних відмінностей країн, мова яких вивчається [1, с. 96].

Одним з основних завдань учителя, який використовує метод кейс-стаді, є заохочення учнів аналізувати, обговорювати та приймати рішення. Для цього дуже важливим є виконання двох умов: матеріал кейса повинен представляти певний інтерес для школярів і передбачати можливість особистого розвитку учня та його внеску в роботу своєї «команди». Цікавий матеріал і можливість застосувати отримані знання стимулюють школярів до дискусії. Бажання вирішити проблему спонукає їх не просто прочитати кейс, а ретельно його дослідити, розглянути всі факти й деталі. У процесі такого вивчення відбувається оволодіння новою лексикою, ідіомами, новими синтаксичними структурами, що неодноразово зустрічаються в тексті. Крім того, необхідність презентувати власну думку іноземною мовою, змушує ретельно готувати й правильно будувати свої висловлювання [2, с. 46].

Отже, перевага методу кейс-стаді в процесі навчання англійської мови є незаперечною. По-перше, він сприяє формуванню та розвитку цілого ряду комунікативних навичок і вмінь, без яких процес вдосконалення мовлення фактично неможливий. По-друге, з його допомогою учні навчаються не лише правильно висловлювати власні думки, а й поважати думку співрозмовника, що є необхідним для вдосконалення навичок спілкування. По-третє, цей метод сприяє більш активному засвоєнню матеріалу та мотивує школярів до ще більших досягнень. Крім того, кейс-стаді є одним з найефективніших методів вивчення іноземної мови у старшій школі. Він максимально відповідає віковим особливостям і навчальним потребам старшокласників, дозволяє активізувати їхні теоретичні знання і практичний досвід, розвиває вміння висловлювати

думки, пропозиції, аргументувати свою точку зору, аналізувати різні ситуації та проблеми сьогодення, сприяє готовності учнів працювати в команді.

Література

1. Абрамова С., Белозерова Ю. Использование кейс-метода на уроках английского языка. *Актуальные вопросы современной педагогики*: материалы VI междунар. науч. конф. Уфа. 2015. С. 94–96.

2. Золотова М., Демина О. О некоторых моментах использования методов кейсов в обучении иностранному языку. *Теория и практика общественного развития*. 2015. № 4. URL : http://teoriapractica.ru/rus/files/arhiv_zhurnala/2015/4/pedagogics/zolotova-demina.pdf

3. Махотин Д. Метод анализа конкретных ситуаций (кейсов) как педагогическая технология. *Вестник РМАТ*. 2014. № 1 (10). С. 94–98.

ДИДАКТИЧНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ В КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УРОКІВ ЧИТАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Случик Вікторія

Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж
Волинської обласної ради»

До найважливіших цінностей шкільної освіти належить прилучення дітей до книги, яка виконує в навчанні та вихованні різні функції: пізнавальну, інтелектуальну, естетичну, патріотичну, морально-етичну тощо. Впродовж багатьох віків книга була та залишається унікальним джерелом виховання і розвитку людини. Вона розкриває світ культури кожного народу, кожної нації, відображає стиль певної епохи, об'єднує покоління.

Навчити дітей читати – одне з найважливіших завдань педагогів початкової школи. Читання – дуже складний процес. Навчити добре читати непросто.